

VZGOJITELJICA

Jesen je tu in šolski prag Osnovne šole Dravlje je prestopila že tretja generacija devetošolčkov. Otroci so v letošnjem letu prišli v prvi razred veliko manj obremenjeni s pričakovanji staršev o pisanju in računanju, saj so si prejšnje generacije staršev prvi razred predstavljale kot prvi razred osemletke. Da so starši v letošnjem letu realnejši, je zasluga večkratnih srečanj z njimi, in to v okviru sestankov in delavnic, ki smo jih organizirali na šoli v lanskem šolskem letu. Letošnja struktura otrok je taka, da je polovica otrok še obiskovala program male šole v vrtcu, druga polovica pa ne.

Gostujemo v prostorih vrtca, ki so za letošnjo številčno dokaj močno generacijo premajhni in preveč utesnjeni, kar se kaže tudi pri samem delu in njegovi organizaciji. Delo v kottičkih skoraj ni mogoče, prav tako zahteva delo v skupinah ogromno časa na račun preurejanja razreda. Tu se mi zastavi vprašanje, kako bomo delali prihodnje leto, ko bodo otroci v predpripravi poenoteni, saj se s prehajanjem vrtca v program kurikularne prenove ukinja del programa, in sicer program priprave na šolo. Naše delo bo zahtevalo predvsem več individualnega dela ter dela po skupinah in kottičkih. Tudi drugih prostori, ki jih imamo na voljo, niso prilagojeni našim potrebam, saj si delimo garderobo, sanitarije in umivalnico s skupino otrok iz vrtca. To povzroča občasno gnečo v teh prostorih. Med poukom nas motijo določene dejavnosti, ki se odvijajo v vrtcu. Enake probleme z nami imajo tudi v vrtcu.

Nisem povsem enakega mnenja, da je zelo pomembno, da otroci ostajajo v vrtčevskih prostorih, saj se pri nas že dve leti kaže, da večina otrok v devetletko prihaja iz drugih enot vrtca ali celo zunaj našega šolskega okoliša. Otroci tako vedno zamenjajo ustanovo in se morajo prilagajati novim razmeram. Ta sprememba okolja je za otroka enako velika in stresna ne glede na to, ali gre otrok v šolo v vrtčevsko ustanovo ali pa v šolsko ustanovo.

Nekoč je bilo za otroka zelo pomembno, da gre v šolo, s tem dogodkom je živela vsa družina in na to so se pripravljali vsi družinski člani. Zdaj je šola v očeh otrok izgubila del pričakovanega žara, zato me ne presenečajo začetne izjave otrok, ko pravijo, da ta šola ni »taprava šola« ali »kdaj pa gremo v pravo šolo?« Preveč časa izgubljam tudi zaradi »selitev« iz vrtca v šolo, da pridemo v primerne prostore za izvajanje učnega programa (telovadnica, knjižnica ...).

Ne morem se znebiti občutka, da je bil z reformo o devetletki zavestno degradiran poklic vzgojiteljice in da se je z devetletko reševala le politika zaposlovanja. Namreč, nisem še zasledila v nobenem poklicnem profilu, da strokovnjaka zamenja drug strokovnjak, ki ima znanje in sposobnosti za tovrstno delo pridobljeno z nekaj seminarji in opravljenimi moduli. Vzgojiteljica se je izobraževala za delo z otroki od jasli pa vse do starosti sedmih let. Torej pozna starostne, socialne, čustvene, telesne, intelektualne sposobnosti in zmogljivosti ter značilnosti in lastnosti otrok, starih od petega leta in pol do sedmih let, kot so stari otroci, ko pridejo in zapustijo prvi razred devetletke. Torej, če pogledamo strokovno usposobljenost, bi morala biti nosilka dela vzgojiteljica in ne učiteljica. Kljub temu da govorimo in se trudimo biti kot tim enakopravni, pa je v praksi videti le nekoliko drugače.

Prva zadeva, ki moje mnenje podkrepi, je že sam delovni čas vzgojiteljice. Pri pouku je samo dve uri, ostali čas ostaja učiteljica sama, vzgojiteljica pa z jutranjim in popoldanskim varstvom opravlja z vrtčevskega vidika delo pomočnice vzgojiteljice. Učiteljice so prezahtevne, vedo in priznavajo, da je za njih to nekaj novega, vendar se je vseeno dovolilo, da delajo in opravljajo delo, za katerega potrebujejo še vedno nekoga, ki jim mora stati ob strani, jih učiti in voditi. Tudi vse izkušnje, ki so jih pridobile prve dve generaciji učiteljic v devetletki, se bodo v nekoliko razblinile, saj gredo z otroki naprej vso prvo triado.

Vzgojiteljice, ki smo po večini z bogatimi izkušnjami, saj smo delale v oddelkih priprave na šolo, le-ti predstavljajo danes prvi razred devetletke, ostajamo v prvem razredu in vemo, kako se bodo razmere spreminjale. V naslednji triadi bomo zopet mentorice istim učiteljicam, namesto da bi me opravljale svoje delo v polni meri. Ves čas se je tudi govorilo, da naj prvi razred ostaja bolj »vrtčevski«, vendar če bodo primarno prvem razredu poučevale učiteljice, tega realno ni pričakovati.

Dogaja se tudi, da so kot nositeljice pouka tretirane samo učiteljice, ko pa je potrebno oddajati evalvacijska poročila, pa se velik del bremena prenese na vzgojiteljico, ker naj bi imele bolj celostni vpogled, ne glede na dejstvo, da vodi in poučuje samo tako imenovane estetske predmete (glasbena, likovna vzgoja). Motijo me tudi razne publikacije in vabila za različne seminarje, posvete ..., saj so vedno brez izjeme naslovljene na učiteljice, me pa nismo niti omenjene, kljub temu da smo in bomo še nekaj triad mentorice učiteljicam. Če to zapišem drugače s pomočjo števil in let, pomeni to vsaj še šest do devet let.

Nekoliko sem razočarana tudi nad našim Zavodom RS za šolstvo, ki organizira aktivne devetletke s pedagoško svetovalko. Na teh srečanjih smo izpostavljale različna vprašanja, ki so se nam predvsem v prvem letu zdela pomembna, vendar pa odgovorov nanj nismo dobile ne na naslednjem sklicu in ne pozneje. Naslednji sklici so prinašali teme, ki nam učiteljicam in vzgojiteljicam niso bile v pomoč, pač pa so nam prinašala dodatno delo. Pričakovanih informacij pa zopet ni bilo.

Vse, kar sem do sedaj napisala, so splošne ugotovitve, ki so se pokazale v treh letih, kar projekt poteka. Sicer pa uživam v prijetnem kolektivu, ki spoštuje strokovnost posameznika in si izmenjuje bogate izkušnje; dogovarjamo se o delu in smo se pripravljene učiti druga od druge. V veliko oporo nam je tudi ravnateljica, ki nas razume, nam prisluhne in postori vse, kar je v njeni moči, pa čeprav je problem povezan z denarjem. Tudi drugi delavci šole nam radi pripravijo kako prijetno